

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

Θέμα 1°

A4. 1) Λ

2) Λ

3) Λ

4) Σ

5) Λ

Θέμα 2°

B1.

i. $D_f = A = (-\infty, 0) \cup (0, 3) \cup (3, 4]$
 $f(A) = (-\infty, 3) \cup \{4\}$

ii. α. $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$

β. Το όριο της f στο $x_0 = 0$ δεν υπάρχει, γιατί $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 3 \neq \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty$

γ. Το όριο της f στο $x_0 = 2$ δεν υπάρχει, γιατί $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 1 \neq \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2$

δ. $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 3$

ε. $\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) = 2$

στ. $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{f(x)} = +\infty$ (γιατί $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$ και $f(x) > 0$ «κοντά» στο $-\infty$)

ζ. $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{f(x)} = 0$

η. Το όριο της $\frac{1}{f(x)}$ στο $x_0 = 1$ δεν υπάρχει, γιατί $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{f(x)} = -\infty$ (αφού $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0$ και

$f(x) < 0$ για $x < 1$, "κοντά" στο 1) και $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{f(x)} = +\infty$ (αφού $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0$ και

$f(x) > 0$ για $x > 1$, "κοντά" στο 1) δηλαδή, $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{f(x)} \neq \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{f(x)}$.

iii. Σημείο ασυνέχειας της f είναι το $x_0 = 2$, γιατί ενώ $2 \in D_f$ έχουμε

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 1 \neq \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 2$, δηλαδή δεν υπάρχει το όριο της f στο $x_0 = 2$.

iv.

- Η ευθεία $y = 0$ (άξονας x') είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$, γιατί $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$.
- Η ευθεία $x = 0$ (άξονας y') είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f , αφού $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty$.

v. Η f παρουσιάζει

- τοπικό μέγιστο στο $x = -5$, το $f(-5) = \frac{5}{2}$
- τοπικό ελάχιστο στο $x = -1$, το $f(-1) = 0$
- ολικό μέγιστο στο $x = 2$, το $f(2) = 4$
- τοπικό ελάχιστο στο $x = 4$, το $f(4) = 2$

B2.

i. Πίνακας προσήμων $f'(x)$ και μονοτονίας f

x	-3	-2	0	3
$f'(x)$	+	○	+	○
$f(x)$	↗	↗	↘	↘
	T.E.		O.M.	T.E.

Η είναι συνεχής ως παραγωγίσιμη στο $[-3,3]$.

Για $x \in (-3, -2) \cup (-2, 0)$, $f'(x) > 0$, άρα f γνησίως αύξουσα στο $[-3, 0]$.

Για $x \in (0, 3)$, $f'(x) < 0$, άρα f γνησίως φθίνουσα στο $[0, 3]$.

Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στα $x = -3, x = 3$ και μέγιστο στο $x = 0$.

Πίνακας μονοτονίας $f'(x)$ και κυρτότητας f

x	-3	-2	-1	1	3
$f'(x)$	↘	○	↗	○	↗
$f(x)$	↘	↘	↗	↘	↗
		Σ.Κ.	Σ.Κ.	Σ.Κ.	

Η f είναι συνεχής ως παραγωγίσιμη στο $[-3,3]$.

Για $x \in (-3, -2), x \in (-1, 1)$, η f' είναι γνησίως φθίνουσα, άρα η f είναι κοίλη στα $[-3, -2], [-1, 1]$.

Για $x \in (-2, -1), x \in (1, 3)$, η f' είναι γνησίως αύξουσα, άρα η f είναι κυρτή στα $[-2, -1], [1, 3]$.

Στα $x = -2, x = -1, x = 1$ η C_f έχει εφαπτομένη και εκατέρωθεν καθενός η f αλλάζει κυρτότητα άρα για $x = -2, x = -1, x = 1$ η f έχει σημεία καμπής.

$$\text{ii. } L_1 = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(-2+h) - f(-2)}{h} = f'(-2) = 0.$$

$$L_2 = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)+1}{(x-1)^3} = \lim_{x \rightarrow 1} \left[\frac{1}{(x-1)^2} \cdot \frac{f(x)-f(1)}{x-1} \right] = -\infty,$$

γιατί $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x-1)^2} = +\infty$ και $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-f(1)}{x-1} = f'(1) = -1$.

Θέμα 3^ο

$$3f(x) + f^3(x) = x \quad \text{①}$$

$$\text{i. } \left. \begin{array}{l} f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow 3f(x_1) = 3f(x_2) \\ f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow f^3(x_1) = f^3(x_2) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \oplus \\ \Rightarrow \end{array}$$

$$3f(x_1) + f^3(x_1) = 3f(x_2) + f^3(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2 \text{ άρα } f: 1 - 1 \text{ άρα αντιστρέφεται.}$$

Θέτοντας $f(x) = y \Leftrightarrow x = f^{-1}(y)$ έχουμε $3y + y^3 = f^{-1}(y) \Rightarrow f^{-1}(x) = 3x + x^3$, x πραγματικός.

$$\text{ii. } \text{①} \stackrel{x=x_0}{\Rightarrow} 3f(x_0) + f^3(x_0) = x_0 \quad \text{②}$$

$$\text{①} - \text{②} \Rightarrow 3f(x) - 3f(x_0) + f^3(x) - f^3(x_0) = x - x_0 \Leftrightarrow$$

$$3(f(x) - f(x_0)) + (f(x) - f(x_0))(f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0)) = x - x_0 \Leftrightarrow$$

$$(f(x) - f(x_0))(f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3) = x - x_0$$

Η παράσταση $f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3$ είναι τριώνυμο με άγνωστο το $f(x)$

$$\Delta = f^2(x_0) - 4(f^2(x_0) + 3) = -3f^2(x_0) - 12 < 0$$

Άρα $f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3 > 0$ και μάλιστα $f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3 > 3$

$$\text{Οπότε, } f(x) - f(x_0) = \frac{x - x_0}{f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3} \stackrel{\text{③}}{\Rightarrow}$$

$$|f(x) - f(x_0)| = \left| \frac{x - x_0}{f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3} \right| \leq |x - x_0| \Rightarrow$$

$$|f(x) - f(x_0)| \leq |x - x_0| \Rightarrow -|x - x_0| \leq f(x) - f(x_0) \leq |x - x_0|$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} -|x - x_0| = \lim_{x \rightarrow x_0} |x - x_0| = 0 \text{ συνεπώς από κριτήριο παρεμβολής}$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) - f(x_0) = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0), \text{ άρα } f \text{ συνεχής στο } x_0 \text{ και επειδή } x_0 \text{ τυχαίο, } f$$

συνεχής στο R .

$$\text{iii. } \text{③} \Rightarrow \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \frac{1}{f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3} \Rightarrow$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f^2(x) + f(x_0)f(x) + f^2(x_0) + 3} = \frac{1}{3f^2(x_0) + 3} \in \mathbb{R}$$

Άρα f παραγωγίσιμη στο x_0 με $f'(x_0) = \frac{1}{3f^2(x_0)+3} > 0$ και επομένως $f \uparrow$.

iv. $E = \int_0^4 |f(x)| dx$

Θέτω $x = f^{-1}(y) \Rightarrow (x)'dx = (f^{-1}(y))'dy \Rightarrow dx = (f^{-1}(y))'dy$

Όταν $x = 0 \Rightarrow f^{-1}(y) = 0 \Rightarrow y^3 + 3y = 0 \Rightarrow y = 0$

Όταν $x = 4 \Rightarrow f^{-1}(y) = 4 \Rightarrow y^3 + 3y = 4 \Rightarrow y = 1$

Οπότε $E = \int_0^1 |f(f^{-1}(y))| (f^{-1}(y))' dy = \int_0^1 |y| (3y^2 + 3) dy = \int_0^1 y (3y^2 + 3) dy =$
 $= \int_0^1 3y^3 + 3y dy = \left[\frac{3y^4}{4} + \frac{3y^2}{2} \right]_0^1 = \frac{3}{4} + \frac{3}{2} = \frac{9}{4} \tau. \mu.$

v. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)-x}{f(x)+x}$

Θέτω $f(x) = y \Rightarrow x = f^{-1}(y)$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} y = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, γιατί f συνεχής και γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} , οπότε

$f(\mathbb{R}) = (\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x))$ και $f(\mathbb{R}) =$ πεδίο ορισμού της $f^{-1} = (-\infty, +\infty)$.

Άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)-x}{f(x)+x} = \lim_{y \rightarrow +\infty} \frac{f(f^{-1}(y))-f^{-1}(y)}{f(f^{-1}(y))+f^{-1}(y)} = \lim_{y \rightarrow +\infty} \frac{y-(y^3+3y)}{y+y^3+3y} = \lim_{y \rightarrow +\infty} \frac{-y^3}{y^3} = -1.$

Θέμα 4^ο

i. Η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ και $f(x) \neq 0$ στο $(0, +\infty)$

Άρα, η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(0, +\infty)$ και επειδή $f(1) = 1 > 0$, έχουμε $f(x) > 0$ για κάθε $x > 0$.

$$f'(x) = \left(2x + \frac{1}{x}\right) f(x) \stackrel{f(x)>0}{\iff} \frac{f'(x)}{f(x)} = 2x + \frac{1}{x} \iff (\ln(f(x)))' = (x^2 + \ln x)'$$

Άρα, για κάθε $x \in (0, +\infty)$ $\ln f(x) = x^2 + \ln x + c \stackrel{x=1}{\implies} \ln f(1) = 1 + \ln 1 + c \iff c = -1$, οπότε, $\ln f(x) = x^2 + \ln x - 1 \iff f(x) = e^{x^2-1+\ln x} \iff f(x) = e^{x^2-1} \cdot e^{\ln x} \iff$

$$f(x) = x e^{x^2-1}, x > 0.$$

Η f είναι συνεχής στο $x = 0$, επομένως,

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x e^{x^2-1} = 0 e^{-1} = 0 = f(0)$$

Άρα, ο τύπος της f είναι $f(x) = x e^{x^2-1}$, $x \geq 0$.

ii. $f'(x) = \left(2x + \frac{1}{x}\right) f(x) > 0$ για κάθε $x > 0$, αφού $2x + \frac{1}{x} > 0$ και $f(x) > 0$ από το (i) και f συνεχής στο $[0, +\infty)$, άρα η $f \uparrow$ στο $[0, +\infty)$.

iii. Έχουμε $f(x) = 0 \iff x e^{x^2-1} = 0 \iff x = 0$, αφού $e^{x^2-1} > 0$ και η f είναι συνεχής στο $[0, 1]$.

$$\begin{aligned} \text{Άρα } E(\Omega) &= \int_0^1 |f(x)| dx = \int_0^1 f(x) dx = \frac{1}{2} \int_0^1 2x e^{x^2-1} dx = \frac{1}{2} \int_0^1 (x^2 - 1)' e^{x^2-1} dx \\ &= \frac{1}{2} \int_0^1 (e^{x^2-1})' dx = \frac{1}{2} [e^{x^2-1}]_0^1 = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{e}\right) = \frac{e-1}{2e} \text{ τετραγωνικές μονάδες.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{iv. } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{\ln x} &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x e^{x^2-1}}{\ln x} \stackrel{+\infty}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x e^{x^2-1})'}{(\ln x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{x^2-1} + 2x^2 e^{x^2-1}}{\frac{1}{x}} \\
 &= \lim_{x \rightarrow +\infty} x(e^{x^2-1} + 2x^2 e^{x^2-1}) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (2x^3 + x)e^{x^2-1} \\
 &= (+\infty)(+\infty) = +\infty
 \end{aligned}$$

v. Η $f \uparrow$ στο $[0, +\infty)$ άρα

$$0 \leq x \leq 1 \Rightarrow f(x) \leq f(1) \Rightarrow \int_0^1 f(x) dx < \int_0^1 f(1) dx = f(1) \quad (f(x) = f(1) \text{ μόνο για } x = 1)$$

$$1 \leq x \leq 2 \Rightarrow f(x) \leq f(2) \Rightarrow \int_1^2 f(x) dx < \int_1^2 f(2) dx = f(2) \quad (f(x) = f(2) \text{ μόνο για } x = 2)$$

⋮
⋮
⋮

$$2016 \leq x \leq 2017 \stackrel{f \uparrow}{\Rightarrow} f(x) \leq f(2017) \Rightarrow \int_{2016}^{2017} f(x) dx < \int_{2016}^{2017} f(2017) dx = f(2017)$$

($f(x) = f(2017)$ μόνο για $x = 2017$)

Προσθέτουμε κατά μέλη

$$\int_0^1 f(x) dx + \int_1^2 f(x) dx + \dots + \int_{2016}^{2017} f(x) dx < f(1) + f(2) + \dots + f(2017)$$

Άρα,

$$\int_0^{2017} f(x) dx < f(1) + f(2) + \dots + f(2017)$$

vi. Η F είναι παράγουσα της f στο $[0, +\infty)$ οπότε ισχύει $F'(x) = f(x)$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$.

$$\text{Το ζητούμενο γράφεται } \frac{F(x+1)-F(x)}{x+1-x} < \frac{F(x+2)-F(x+1)}{x+2-x-1}$$

Η F είναι συνεχής, ως παραγωγίσιμη, στα $[x, x+1]$, $[x+1, x+2]$, $x \geq 0$.

Η F είναι παραγωγίσιμη, στα $(x, x+1)$, $(x+1, x+2)$.

Από Θεώρημα Μέσης Τιμής υπάρχουν $\xi_1 \in (x, x+1)$, $\xi_2 \in (x+1, x+2)$ τέτοια ώστε

$$F'(\xi_1) = \frac{F(x+1)-F(x)}{(x+1)-x}, F'(\xi_2) = \frac{F(x+2)-F(x+1)}{(x+2)-(x+1)}$$

Έχουμε $x < \xi_1 < x+1 < \xi_2 < x+2$ και $F'(x) = f(x)$ γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

(ερώτημα ii) οπότε:

$$\xi_1 < \xi_2 \Rightarrow F'(\xi_1) < F'(\xi_2) \Rightarrow \frac{F(x+1)-F(x)}{(x+1)-x} < \frac{F(x+2)-F(x+1)}{(x+2)-(x+1)} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow F(x+1) - F(x) < F(x+2) - F(x+1) \Rightarrow 2F(x+1) < F(x+2) + F(x).$$